No. 1071 Zaterdag 2 Juli 1904. 21ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 1 Juli.

BEMOEDIGEND.

De Curaçaosche Maatschappij is haar derde levensjaar ingetreden. Het eerste en grootste gevaar, dat het leven niet krachtig genoeg zou blijken om zich te ontwikkelen, is Goddank voorbij. Zoo menige vereeniging op Curaçao kwijnde en stierf nog voor het derde jaar bereikt was, dat het reeds algemeene gewoonte is geworden bij iedere nieuwe stichting te herhalen: Wij zullen eens zien over een paar jaartjes."

De Curaçaosche Maatschappij bestaat nog, is vol leven en kracht en belooft een gestadige ontwikkeling. Het ledental verminderde niet, de belangstelling der leden in hunne vereeniging nam gaandeweg toe. Dit bleek weer Donderdagavond op de algemeene vergadering, die drukker dan de vorige malen bezocht was. Ook de Gouverneur woonde haar bij, en verscheen vergezeld van zijn adjudant klokslag half acht in de bovenzaal der Sociëteit de Gezelligheid.

De heer CHAPMAN opende de vergadering met de mededeeling namens het Bestuur, dat deze bijeenkomst welke in April had moeten gehouden worden, uitgesteld was in het belang der Maatschappij zelve, omdat na de tentoonstelling beter en vollediger maatregelen konden worden getroffen tot bereiking van ons aller doel.

Hierna verzocht de Ondervoorzitter den Secretaris de notulen der vorige vergadering en daarna het verslag der verrichtingen van de Cur. Maat[ij]. gedurende het dienstjaar 1903—1904 te willen voorlezen. Na een eeresaluut aan de oud-Voorzitter den heer J. H. J. HAMELBERG te hebben gebracht, besluitende met de woorden: De Cur. Maat[ij]. heeft zeker veel in hem verloren," na een belangrijk relaas over de vele en drukke voorbereiding tot de Tentoonstelling komt het verslag aan de volgende punten van algemeen belang.

Al werden in het afgeloopen dienstjaar de Maatschappij dus a. h. w. *de handen gebonden door de Expositie*, toch is door het Bestuur nog gedaan wat het kon om ook in andere opzichten de M[ij]. van nutte voor hare Leden en deze kolonie te doen zijn.

In het geheel zijn er in dit dienstjaar 20 gewone en 6 buitengewone Bestuursvergaderingen gehouden.

Het Bestuur heeft zijne pogingen tot vooruitgang der hoeden-industrie, zoowel op Curaçao als op Saba, voortgezet. Het plan om uit Portorico eén „master-hatmaker" te laten komen om der arme Bevolking onderwijs te geven in eene betere stroovlechtwijze, etc., heeft het B. om de groote daaraan verbonden kosten moeten laten varen.

Na lang rondtasten hoopt het B. thans een middel te hebben gevonden tot opbloei der stroovlecht-industrie. Het is onderget. gelukt in het bezit te geraken van monsters in China vervaardigde strooken vlechtwerk voor de fabriceering van fijne stroohoeden. Een ingesteld onderzoek heeft aangetoond, dat dusdanig vlechtwerk hoogstwaarschijnlijk ook op Curaçao kan worden vervaardigd en er bestaat gegronde hoop, dat voor dit vlechtwerk afname kan worden gevonden.

Nog met de onderhavige materi in verband staande, is het voornemen van onderget. om van uit Jamaica zoo mogelijk planten te laten komen van de hipi-hapa-palm, waarvan de bladvezel zulk uitstekend vlechtmateriaal oplevert. Eene poging om voor Sabaansche hoeden aftrek te vinden werd financiëel gesteund.

Wat betreft de zoutkwestie is het aan het Bestuur tot nog toe niet gelukt, daarin verbetering te brengen. Toch zal elke gelegenheid, die zich hiertoe voordoet, worden aangegrepen.

Herhaalde malen werden de Leden in de gelegenheid gesteld zaaizaden en planten van vruchtboomen, etc. door middel van de M[ij]. van soliede adressen te betrekken. Misschien mede door de groote droogte in het vorige jaar, werd door de Leden van deze gelegenheid niet dat gebruik gemaakt, hetwelk men had mogen verwachten.

Verschillende Agricultural Societys in de naburige koloniën gaven, daartoe aangezocht, kennis, dat zij gaarne met onze M[ij]. in connectie wilden treden, ten einde, waar het kan, aan beide zijden elkanders belangen te behartigen.

Zoo heeft het B. o. a. connectiën aangeknoopt met the A. S. te Jamaica, the A. S. the Br. Guyana, the A. S. te Trinidad, the B. Stat. te Portorico, Dep. of Agr. for Br. W. I. gevestigd te Barbados aan welks hoofd staat de bekende Sir D. Morris; U. S. Department of Agric. te Washington en dergelijke M[ijen]. en Inrichtingen.

De invoer van zaaizaad van verschillende Sorghum-soorten als „Jerusalem corn," „Jellow Milo maïs," „Sugar lane," „Kaffir Corn" e. d. werd zooveel mogelijk bevorderd, ten einde zoodoende eene tamelijke uitgebreide vergelijking te kunnen treffen tusschen de gewone Curaçaosche kleine maïs en de vreemde Sorghums en aldus tot een zuiverder beoordeeling te geraken omtrent de meerdere of mindere waarde dezer laatste Sorghums van vreemden bodem.

Naar aanleiding van de nu aanvankelijk verkregen resultaten betreffende de proefnemingen met de genoemde Sorghumsoorten meenen onderget. met eenigen grond voorloopig te kunnen constateeren, dat, hoewel enkele dezer soorten goede resultaten hebben gegeven, welke vooral in droge tijden de teelt ervan aanbevelenswaardig maken, men de gewone Curaçaosche kleine Maïs, daarom nog niet op zij mag schuiven. Verdere proefnemingen zullen zeker nog meer licht in deze kwestie verspreiden.

Door het Bestuur is aangekocht eene shredder-machine, welke thans is gearriveerd en welke machine tevens als „feed cutter", hakselmachine, kan worden ingericht. Deze machine kan ook door handkracht worden gedreven.

Ondergeteekenden, in de verbetering van den veestapel voor Curaçao een groot voordeel ziende, hebben in onderzoek genomen, wat de beste wijze is om tot die verbetering te geraken. Van verschillende zijden zijn dienaangaande inlichtingen ingewonnen. Vooral van Barbados kwamen oogenschijnlijk zeer gunstige berichten in. Ook de Gezaghebber van St. Eustatius was het Bestuur in dezen van dienst. Als de Tentoonstellingsdrukte geheel achter den rug is en het Bestuur de handen weer vrij heeft, zal er met meer kracht in

Feuilleton.

DE PAUS.

„Peter de (n) Kluizenaar" 1) naverteld.

Gisteren gebeurde het.

Ik keerde terug van het bezoek aan een kranke, een armen drommel zich niets meer aantrekkend van al het aardsche, enkel denkend aan de eeuwigheid, wier poorten zich voor hem gaan ontsluiten.

In het licht der ondergaande zon ging ik mijns weegs, de schaduw der wandelaars verlengde zich op het verhitte asphalt der straten.

't Was drukkend warm; er zat onweer in de lucht.

Plotseling, den hoek omgaande van de rue de Bourgogne op den hoek van het gebouw der Afgevaardigden, stond ik voor eene menigte auto's, rijtuigen en rijtuigjes, talloze soldaten, wachthoudend bij het hek, voor agenten in uniform en in gewone kleeding, voor eene groote schare nieuwsgierigen, op het trottoir zich onderhoudend met de koetsiers van Kamerleden, verslaggevers ondervragend, met elkander sprekend.

Zoodra een der namiddagbladen aangekondigd werd, kocht men het, al wist men ook, dat die nog vochtige bladen niet het geheele verslag der Kamerzitting konden bevatten.

Wie weet, troostte men zich, zijn er niet reeds enkele bijzonderheden in te vinden, welke het verloop der zaak aanduiden.

Een straatwerker ging voorbij, een band van vuurrood flanel hield zijne ruime broek in toom.

„Wat is er aan de hand?" vroeg hij.

Een koetsier nam zijn pijp uit den mond en spotte:

„Waar heb jij gezeten? Iedereen weet, dat het er spant, over den Paus! — „O, de Paus!"

En voortstappend, in de richting der Seine; met zijne houweel en twee spaden op den rug, herhaalde hij binnensmonds:

„O, de Paus!"

't Was zoo.

De Paus was inderdaad oorzaak van al die ontroering...... de aanleiding tot deze gewichtige Kamerzitting.

Aardig genoeg mocht genoemd, 't verschijnsel, dat het straat-rooversachtig - revolutionair gescholden Frankrijk, 'twelk uit de hoogte van zijn verachting op iedere Katholieke betooging neerziet, zoo heftig in beweging gekomen was.

En toch, te loochenen viel het niet meer, de Paus nam nog altoos eene groote, eene geweldige plaats in, ook voor de godloochenaars van dit gouvernement.

De Russen, de Japanneezen mogen elkaar in reuzenveldslagen te lijf gaan...... de wet op den krijgsdienst van twee jaren, waarbij heel Frankrijk het grootste belang heeft, moge in behandeling komen...... de gewichtigste landszaken, kwesties van spionnage moge op het tapijt gebracht in de Kamer...... dit alles belet niet, dat de Paus zich eensklaps op den voorgrond dringt, alles beheerschend, eene zitting zoodanig in beslag nemend, dat al de verslaggevers van alle dagbladen tot acht uur 's avonds gewacht hebben, de pen vaardig, luisterend aan de telefoon, alle andere onderwerpen ter zij schuivend, enkel aandacht voor den Paus!"

„O, de Paus!"

Voor zoo iets stond het verstand der practische lieden stil; zaken zijn zaken en, een rijksdaalder omdragend, waar bij ons een hart klopt, het blauw des hemels cadeau doende voor het weinigje blauw van een bankbriefje, vragen zij zich verbaasd af, hoe de menschen zoo dwaas kunkunnen zijn.

De macht des Pausen...... ze begrijpen het niet.

Dat men eerbied toone voor iemand, die eene sterke vloot achter zich heeft, sterke legers, uitmuntende kanonnen... Dat begrijpt zich.

Dat men neerknielt in het stof voor den een of anderen financier, wiens neurasthenieke handteekening goed is voor een milliard...... Niet te verwonderen!

Dat men den voetzool kust van een minister, die een post van ontvanger te vergeven heeft, op een salaris van 30.000 franken...... Best, best! Maar de Paus! Loop heen! Zelfs geen tabakswinkeltje heeft hij aan te bieden!

Arme menschen, die de macht van het bovenzinnelijke niet begrijpen...... die vergeten, dat in de voortschrijdende geschiedenis de voorbijgaande zegepraal eener regeering niet meetelt...... dat de Idee alles is...... dat zij, de onzichtbare, op alles haar zegel drukt, alles beheerscht; dat zij de eindoverwinning verzekert.

Daar was een Paus, veroordeeld om de keizerlijke stallen te vegen en in die stallen kwamen de edele patriciërs, de bisschoppen met glorierijke litteekens overdekt, de arme geloovigen om strijd hulde brengen

1) „Pierre l' Ermite" is de schuilnaam, waarachter een talentvol Parijsch geestelijke zich verbergt. Aan een der voornaamste parochiekerken der Fransche hoofdstad is hij verbonden. Meer zullen wij er niet van verklappen.

deze richting worden voortgewerkt, hetzij dan door invoering van beter fokvee, hetzij dan door het trachten naar verbetering in eigen ras.

Wat de voeding van het vee op Curaçao, althans van het grootvee, betreft, berust bij het Bestuur de besliste overtuiging, dat die voeding hier over 't algemeen te wenschen overlaat, te schraal is. In den regel zullen er te weinig verteerbare eiwitstoffen in het voer aanwezig zijn en zal, *vooral ook om het vee beter tegen den drogen tijd bestand te maken*, een of ander krachtvoer moeten worden bijgevoerd.

Het is daarom dat het Bestuur eenige hier tot nog toe niet gebruikte nieuwe soorten veevoer heeft laten uitkomen om te beproeven of de gunstige uitwerking, welke er van wordt verwacht, het Bestuur kan doen besluiten eene algemeene verandering in deze richting, wat betreft de voeding van het vee aan te bevelen en in de hand te werken. Door eenige Leden wordt op initiatief van het Bestuur op eigen kosten reeds eene proef met een nieuw soort voeder genomen.

Deze proeven, ook met andere voedermiddelen, zullen zeer zeker worden gecontinueërd.

Op touw is gezet eene proefneming met het aankweeken van aardappels. Tegen October e. k. zullen daartoe 4 veldjes, ieder bijvoorbeeld groot 1 A met verschillende aardappels worden beplant.

Particuliere proefnemingen zullen, mits het Bestuur er heil inziet, steeds met graagte ook financieel worden gesteund.

Vrij zeker zal in de toekomst *met het nemen of doen nemen van proeven meer planmatig worden te werk gegaan.*

Het spijt den ondergeteekenden te moeten wijzen op de volgende drie omstandigheden: 1°. dat van de in het vorige jaar ingevoerde Teneriffe-geiten, welke over 't algemeen slecht uitvielen er twee stierven; 2°. dat wegens schaarschte van financiën, alsmede veroorzaakt door de kosten der Tentoonstelling, in 1904 geen Jaarboekje kon worden uitgegeven en 3°. dat van de Leeszaal nog maar steeds zeer weinig gebruik wordt gemaakt.

Wat punt 2 betreft hoopt het Bestuur, dat het boekjaar 1904—1905 in dezen voordeeliger voor de M[ij]. zal zijn, en wat aangaat punt 3 zal het B. laten overwegen of misschien niet door verandering van localiteit in dezen verbetering is te brengen.

Nadat de notulen waren goedgekeurd en het verslag der werkzaamheden met applaus begroet, ging men over tot het kiezen van een Voorzitter.

Nauwelijks was men bezig de stembriefjes rond te deelen of de heer H. H. J. C. HENRIQUEZ stelde voor den heer H. H. R. CHAPMAN bij acclamatie tot Voorzitter te verkiezen. Deze woorden vonden een stormachtigen bijval, zoodat de heer CHAPMAN gekozen was en zeer hartelijk bedankte, belovend steeds zijn beste krachten te zullen blijven inspannen.

De bestuursleden HELDEWIER VIGNON en STATIUS MULLER werden eveneens bij acclamatie herkozen. De moeilijke dagen der tentoonstelling hadden ten volle bewezen, hoe groot een activiteit de bestuursleden bezaten. Moeilijk zou men betere leden kunnen kiezen.

Hierna werd de heer H. J. C. HENRIQUEZ met 30 van de 36 stemmen gekozen als bestuurslid om te voorzien in de vacature HAMELBERG. Het nieuwe lid bedankte voor het geschonken vertrouwen, beloofde krachtig met het bestuur te zullen medewerken en nam aan de bestuurstafel plaats.

De rekening, thans aangeboden, moet in September worden goedgekeurd; de drie leden, die deze rekening zullen nazien zijn de heeren J. JANSE, J. B. GRAVENHORST en J. H. PERRET GENTIL.

De Voorzitter stelde nu zeer praktisch voor, indien niemand iets bijzonders te bespreken had, de onderwerpen te behandelen volgens de ingediende begrooting.

De eerste post 1000 gulden voor bestellingen van fokdieren was verhoogd, omdat het vroegere bedrag niet voldoende bleek.

Ook was er een bedrag van 385 gulden uitgetrokken voor proefvelden en proefzendingen. Het Bestuur heeft namelijk het plan opgevat proefvelden aan te leggen van de meest geschikte oude en nieuwe cultures, onder welke nieuwe cultures DE KATOEN de eerste plaats zal innemen.

„Hebben de heeren soms iets tegen dit plan?"

De heer H. J. C. HENRIQUEZ deelt mede, onlangs kennis gemaakt te hebben met den landbouwkundige WATTÉZ, met wien hij eenige plantages heeft bezocht. Genoemde landbouwkundige is van meening, dat katoen hier wel zal groeien, doch, omdat de luchtgesteldheid en de wind te zwaar zijn, de vezels zeer kort zullen blijven en derhalve weinig of geen marktwaarde hebben. Daarenboven zijn de planters er op uit de pest der divi-divi boomen tegen te gaan, maar katoenculture zal juist de vermenigvuldiging der schadelijke insecten in de hand werken. Reden, waarom hij de katoencultuur niet kan aanraden.

De heer S. C. HENRIQUEZ verklaart twee maal groote katoenvelden te hebben aangelegd, maar zonder resultaat, later heeft hij het nogmaals beproefd in samenwerking met den heer JESURUN op Groot Kwartier met dezelfde treurige gevolgen.

Katoen verlangt lossen, zandachtigen grond; deze wordt hier bijna niet aangetroffen.

Katoen wil geen ijzer, waaraan juist onze bodem zeer rijk is. Katoen heeft veel vocht noodig en weinig wind, hier hebben we veel wind en weinig vocht. Ook hij kan dus deze cultuur vooreerst niet aanraden. Hij heeft Dr. VAN. HALL eenige katoenheesters getoond; de boompjes groeien wel, maar de zaaddoozen gaan niet open en zitten vol insecten. Deze cultuur zal rijk zijn aan beloften, arm aan resultaten.

Pater RECTOR ZWIJSEN heeft aan den hollandschen consul te Lima geschreven over deze culture. Te Lima regent het nooit, alleen valt er veel dauw en toch groeit de katoen er weelderig en worden de planters er in zeven jaren rijk mede. De consul heeft Z.Eerw. ook eenige pakjes zaad gezonden, die zijn Eerw. gaarne ter beschikking stelt van het Bestuur.

Pater RECTOR ZWIJSEN heeft ook het vorige jaar wat katoen gezaaid, wat wel opkwam zoolang het tegen den wind beschut was, maar stierf zoodra het onbeschut bleef.

DE VOORZITTER raadt aan langs de katoenvelden Guinea-gras te planten, dit doet men overal elders; dit gras groeit hoog op en is een uitstekend windbreker.

S. C. HENRIRUEZ: Dat gras groeit hier niet."

VOORZITTER: Ik heb het op mijn plantage."

S. C. HENRIQUEZ: „O, als U irrigeert."

VOORZITTER: Neen, zonder irrigatie, maar men moet het in den regentijd planten."

De heer J. JANSE heeft gelezen, dat op het landbouw-Congres te Suriname een commissie benoemd is om zich met industrieëlen in verbinding te stellen en den katoen-aanbouw te bevorderen, misschien ligt het op den weg van het bestuur zich ook op dergelijke wijze in verbinding te stellen.

De GOUVERNEUR doet de belangrijke mededeeling, dat Dr. VAV HALL reeds lang relaties heeft aangeknoopt met specialiteiten, industrieëlen en het Twentsche Comité. Hij zal dit alles uitvoerig beschrijven in zijn Bulletin.

De VOORZITTER vraagt aan PATER WAHLEN, of Z. Eerw. ook niet het een of ander in het midden heeft te brengen over deze quaestie. Z. Eerw. meent er op te moeten wijzen, dat men moeilijk over katoen in 't algemeen kan spreken, zoo komt men niet tot een praktische conclusie. Er zijn meer dan vijftig soorten, eerst moet dus worden uitgemaakt *welke soorten* op *onze gronden* groeien kunnen, voordat men tot een proef kan overgaan, of zij hier ook groeien willen. Zeer zeker bestaan er eenige soorten, die op onzen bodem ook tieren zullen, want men heeft species die op zandgronden, andere die op kleigronden, weer andere die zelfs op rotsachtigen bodem groeien. Ook zijn er soorten, die zeer goed bestand zijn tegen den wind en weinig of geen last hebben van insecten. Dit alles zal ons wel beschreven worden in het Bulletin van Dr. VAN HALL, waarop dus maar geduldig moet gewacht worden.

De heer HELDEWIER VIGNON verzoekt den secretaris een stukje voor te lezen uit „De Landbouw" van W. L. DE STURLER, waarin beschreven wordt, dat op de *rotsachtige* gronden der Bahamas niets groeien wilde dan katoen. Dit was dus een bewijs, dat katoen een zeer dankbare culture is en spoedig gedijt.

DE GOUVERNEUR wijst er op, dat thans nog moeilijk de winsten dezer nieuwe culture zijn aan te geven, daar men den marktprijs niet kent der katoen, zooals zij hier groeien zal. De wilde katoen, die hier overal groeit, mag echter geen basis van vergelijking vormen, alsof men daaruit konde besluiten, dat de katoen overal groeien zal, want katoen is juist een culture, die zeer goed verzorgd moet worden. De vroegere katoenculture, vooral op Bonaire, heeft echter bewezen, dat deze plant hier groeien wil, daarom zal het eigenlijk een herleven der oude culture wezen. Proeven moeten er evenwel nog genomen worden, omdat er nog zooveel duisters is, men weet niet welke gronden of welke zaden men noodig heeft. Van dit standpunt ging het Gouvernement uit bij het uitschrijven der overal verspreide Bekendmaking.

De heer S. C. HENRIQUEZ stelt de poging van het Bestuur zeker op hoogen prijs, maar heeft toch niet veel vertrouwen in de katoen, liever wenscht hij nog een andere culture te beproeven, die minder afhankelijk is en beter kans geeft van slagen.

Hij geeft in overweging ook eens proeven te nemen met *Recinus* (karpat) die bijna overal groeit, met *Malabar-Palm*, welke wel vocht noodig heeft maar onverschillig is voor zoet of ziltig, ook *Indigo* groeit hier zeer goed.

De GOUVERNEUR moedigt dit voorstel aan, hoe meer proeven, hoe beter.

De VOORZITTER heeft bij eigen ondervinding, dat Recinus uitstekend gedijt op onze bodem. Het bestuur heeft reeds pitten verzonden om te onderzoeken naar den marktprijs, welke waarschijnlijk zeer hoog wezen zal.

Na discussie van eenige heeren onderling blijkt deze marktprijs te wezen 3 dollarcenten per pond.

De heer G. B. DUSSEL, secretaris,

---

aan hem, die ondanks die uiterlijke ellende de Opperpriester der Kerk bleef.

Een andere was er, die uit de keuken van een klooser, waar hij aardappelen schilde, werd overgebracht tot den luister van het kardinaalschap, later verheven tot Petrus' opvolger.

De Idee! Maar die lieden gaan zoo geheel op in het aardsche en stoffelijke, dat zij de idee niet meer kennen.

Slechts één ding bestaat voor hen: de stoffelijke kracht. Die alleen erkennen zij, want die alleen spreekt tot hunne beurs.

Dat neemt men overal waar, over al, waar de invloed van het Katholicisme wordt belemmerd, vernietigd.

Hoe luide de woorden mogen klinken, hoe fraai het uiterlijk zij — een weinig behoeft gij slechts te krabben over dat uiterlijke, om den eeredienst van het stoffelijke te voorschijn te roepen, het vooruitzicht op geld, betrekking, de vrees voor de gewapende macht.

(Hier laat „Peter de Kluizenaar", om zijn betoog nader aan te dringen, de bijzonderheid volgen over Cronjé's reis naar Amerika, waar hij als een soort kermisgast met eenige gezellen een denkbeeld zal geven van den Zuid-Afrikaanschen krijg aan de bezoekers der wereldtentoonstelling van Saint Louis.

Maar die Cronjé is niet de held van Magersfontein en Paardekraal; het is de overlooper, de verkochte aan de Engelschen, die denzelfden naam draagt, en nu, veracht en verafschuwd wordt door zijne medeburgers. De schrandere lezer zal begrijpen, waarom wij met het oog op een en ander deze passage weglaten.)

De belichaming, de kroon van het Katholicisme is het Pausdom, eene waardigheid, die achter een zwak menschelijk uiterlijk eene wezenlijke, eene onwrikbare kracht verbergt.

Laat de wildemannen van het Palais Bourbon (gebouw der Fransche Kamer) vrij klappen met hunne lessenaartjes, achter zich aansleepen eene schaapachtige, denkbeeldige meerderheid... Anderen, sterker dan zij, hebben het ook beproefd; waar een Napoleon verbrijzeld werd, een een Bismarck zich verwonnen moest verklaren, daar zullen onze hedendaagsche Jacobijntjes adem te kort komen.

Het Pausdom bekleedt overal in de geschiedenis de eerste plaats; de gansche historie beheerscht het. Het gouvernement verkreeg in de jongste zitting (over de protest-nota) eene meerderheid van 427 stemmen, maar OVER DE GEHEELE WERELD heeft het protest geklonken, dat Conbes c. s. zoo gemakkelijk dacht te smoren.

Laat de Republiek dan gerust hare schijnoverwinningen vieren...... noodlottig voor haar.

Na de Porte Pia kan Italië de bronzen deuren van het Vaticaan openloopen... zooveel te erger voor Italië.

Het Pausdom onafhankelijk in zijn eigenlijk bestaan van de uiterlijke omstandigheden, heeft geweldiger schokken doorstaan. Misschien zoekt het nog eenmaal eene wijkplaats op vreemden bodem. Misschien verlaat de Paus Rome en herhaalt stervend de woorden, die Gregorius de Groote te Salerno sprak: „Ik heb de gerechtigheid bemind, het onrecht gehaat, daarom sterf ik in ballingschap."

Het antwoord van een zijner kardinalen blijft eeuwig waar:

„Voor U is er geen ballingschap! Al de volkeren heeft God U ten erfdeel geschonken, de gansche aarde is uw rijksgebied."

Deze onze hoop is door geene Kamerstemming te vernietigen.

De dwingelanden van één dag gaan voorbij;

Het Pausdom, een oogenblik buigend voor het onweder, zal zijne zwakheid weder verheffen, geweldig;

De Dienaar der dienaren Gods zal opnieuw zijne stem doen hooren aan de Staatshoofden, sidderend voor de altoos hooger steigerende revolutionaire beweging;

Want het Pausdom blijft het laatste bolwerk van alle tijdelijk gezag; hare wortels sloeg zij zóó diep, dat de haat van hen, die voor het oogenblik de macht in handen hebben, ze niet bereiken kan...... Het wortelt in God en onuitroeibaar in de harten der geloovigen!......

„O, de Paus!" herhalen ook wij, Maar op een geheel anderen toon dan die verdwaasde straatwerker, wiens arm hoofd waarschijnlijk duizelt van de onverduwbare, dwaze theorieën, waarmee andere dwaashoofden het opvulden.

O, de Paus! Voor ons zijn die woorden als een echo van de eeuwige belofte: „Gij zijt Petrus enz."

(*De Maasb.*)

bespreekt de wijze van cultiveering. Alvorens de zaden uit te zaaien moet men ze gedurende 20 minuten besproeien met heet water en daarna zaaien in rijen met 6 voet afstand van elkander, terwijl de plantgaten 4 voet van elkander verwijderd zijn moeten. Men moet zaaien voor den regentijd en 4 à 5 zaadjes in ieder plantgat, later als de plantjes 7 duim hoog zijn, dunt men ze uit en laat de sterkste individuën opschieten.

Men heeft twee soorten, groote en kleine zaden. De groote geven 35 à 38% olie van mindere qualiteit, de kleine 40 à 50% betere.

De heer S. C. HENRIQUEZ heeft reeds zaad verzonden, het werd als italiaansch bestempeld. De navraag naar olie van het fijne zaad is beperkt, deze olie dient alleen voor medicinaal gebruik, dat van de groote pitten is onbeperkt en erg gewild in de fabriek.

De Voorzitter, de heer CHAPMAN, stelt voor de heeren JULES PENHA, MAAL en DE LANNOY te benoemen om de begrooting goed te keuren. Aldus geschiedt.

Het vond aller instemming, toen de Voorzitter verder vroeg, of het billijk was den Secretaris voor zijn buitengewone moeite tijdens de tentoonstelling een gratificatie toe te kennen van ƒ 150.

Toen het applaus had opgehouden, bedankte de heer DUSSEL in het bijzonder voor het bewijs van appreciatie, dat hij hierin zag en hoopte de belangstelling der leden ook in het vervolg te blijven verdienen.

De heer S. C. HENRIQUEZ vroeg de aandacht der vergadering nog voor een oogenblik om te herinneren aan dien prachtigen bok, met allerfijnste wol, die op de tentoonstelling te zien was. Om dergelijke geiten te verkrijgen, is het echter niet voldoende zulk een bok te importeeren. In Frankrijk heeft men het ook te vergeefs beproefd, het schijnt, dat daar het beest te jong was.

De Voorzitter deelt mede, dat het bestuur reeds meer dan een jaar bezig is over deze geitensoorten, niet zoozeer om den wol, die hier toch maar aan de doornenstruiken blijft zitten en voor den handel verloren gaat, dan wel om het vleesch, daar het bekend is, dat anchora-geiten zeer smakelijk vleesch leveren. In Amerika zijn bokken en geiten te verkrijgen tegen 20 Gld. De anchora-wol doet 26 cts. het pond.

Verder maakte de heer CHAPMAN aan de vergadering bekend, dat het bestuur gevlochten strooreepen naar Amerika heeft verzonden, waarvan er vier zijn goedgekeurd. Het stroo was zoowel ipiapa als lataïe.

De reeds goedgekeurde monsters waren op Curaçao vervaardigd, doch nu is ook een proeve van Saba ingekomen, welke eveneens zal worden opgezonden. Het bestuur zal nu reepen van 60 yards opsturen, om te zien hoeveel er per yard betaald wordt. De navraag is groot genoeg. Amerika koopt jaarlijks voor 5 millioenen doll. aan en laat nu de reepen uit China komen.

S. C. HENRIQUEZ raadt aan een machine te laten maken om het stroo gelijkelijk te streepen, daardoor worden de reepen ook gelijk.

Het Betuur zal binnenkort een nieuwe proefzending mango's versturen.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

HONRA Á QUIEN LA PREPARA — Declara el Dr. F. Aguerrevero Pacannis, Profesor de Obstetricia de la Universidad Central de Venezuela, muy ventajosamente conocido en toda Venezuela:

"Cumplo el deber de decir que la Emulsión de Scott me ha correspondido siempre á las cuales le he empleado. Me es satisfactorio, además, decir también que es una preparación oficial que honra á quien le prepara."

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Zaterdag 16 Juli a. s. zullen met de spaansche boot naar Portorico vertrekken de E. E. P. P. G. VUIJLSTEKE, M. LUIJCKX en J. SELBACH om een nieuwe missie te beginnen.

Havennieuws.

Zaterdagmiddag keerde de HEG. heer Gouverneur met zijn gezelschap van Aruba terug.

Voor het eerst werden nu de saluutkanonnen geplaatst in die breede bres, welke een paar maanden geleden in het fort gehakt werd.

De kanonnen staan steeds voor de gewone schietgaten, waarom of ze nu telkens verrold moeten worden? Om dat gat te stoppen?

Examen.

Vrijdag en Zaterdag der vorige week hebben de Dames L. MEIJER en C. NEUMAÑ met goed gevolg examen afgelegd in de fraaie handwerken.

30 %

Zijn wij wel ingelicht, dan is gisteren be beruchte bepaling der 30% op overgescheepte goederen op onze Antillen in werking getreden. Wel vreemd echter, misschien ook geruststellend, dat er officieel nog niets is bekend gemaakt. Zou Holland zoo krachtig geprotesteerd hebben?

Regenval.

van 1 — 3 Juni	....	0,5 mM.
van 4 — 10 „	....	0,25 mM.
van 11 — 17 „	....	0,5 mM.
van 18 — 24 „	....	0 mM.
van 25 — 30 „	....	0,5 mM.
Totaal		1,75 mM.

't Is treurig en dat in de maand Juni, waarin toch gewoonlijk wel een flink buitje te verwachten is. De wind blijft maar even hevig, alles bedelvend onder het stof; de velden zien grauw en grijs, boomen en planten als door lava bestoven.

Onze financiën.

Het eerste kwartaal was gunstig zoowel voor Bonaire als Aruba. Eerstgenoemd eiland heeft een batig saldo van ƒ259,54 aan *belastingen* en ƒ536.61 aan *Inkomsten van onderscheiden aard*, een totaal derhalve van ƒ796,15. 't Is wel zoo schitterend niet, maar als men nagaat, dat aan invoerrechten meer dan 3|12 der raming werd ontvangen en de uitvoer ± aan de raming beantwoordt, terwijl ook de passagegelden en vracht van den gouvernementsschoener hooger liepen dan 3|12 der raming, dan is dit alles ons een bewijs, dat er toch nog meer leven zit op Bonaire dan men gedacht had, en dit eiland langzamerhand wel vooruit zal komen.

Aruba had nog meer succès. Aan *belastingen* alleen reeds een batig saldo van ƒ1,954,005 en aan *Inkomsten van onderscheiden aard*, zoo, men de booge bedragen der vergunning tot het ontginnen van phosphorzure kalk en om goud, zilver en koper te delven buiten berekening laat, ƒ372,43, een totaal derhalve van ƒ2,326,435.

Tombola.

Naar wij vernemen, zal de tombolaloterij morgen over twee weken trekken. Er zijn echter nog wel eenige lootjes te koop.

Wij hebben niet gehoord, of er ook loten naar de eilanden zijn verzonden. Deze zijn toch niet vergeten? Zij zullen zeker gaarne eenige loten koopen, want de Maatij. heeft voor groote bedragen gekocht juist van de eilanden om ze te bevoordeelen. De dienst kan aldus wederkeerig wezen.

Onovertroffen.

Met opzet hebben wij in ons hoofdstuk geen melding gemaakt van het verslag der tentoonstelling. Dit relaas is een waar meesterstukje in zijn genre, onovertroffen en onovertrefbaar. Wij wagen ons er niet aan het in 't kort weer te geven. Het zou een schending wezen van een kunststukje, men moet het later in zijn geheel lezen en genieten. Eere aan den kundigen Secretaris G. B. DUSSEL. Eenige feiten willen wij echter lichten uit dit rapport.

Onovertroffen was ook onze tentoonstelling; OP TIJD KLAAR EN GEEN DEFICIT. En nu is er nog niet eens gebruik gemaakt van de ƒ 1000 subsidie door het Gouvernement toegestaan!

Het slot van het verslag willen we toch mededeelen:

„En de resultaten? Zeker, niet zoo spoedig, niet te snel kan en mag men ze verwachten. Maar zijn er reeds nu niet merkbaar? Is niet de lust tot samenwerking verhoogd, de onderlinge band krachtiger geworden, is niet het gevoel, wat te kunnen versterkt en zal dit niet leiden tot het streven naar nog meerder en nog beter, heeft men niet nu reeds een veel beter overzicht gekregen van al wat onze Kolonie oplevert en opleveren kan, zal onze Kolonie ook in het Buitenland niet meerdere bekendheid hebben gekregen? Genoeg echter, dit verslag is niet de plaats om over de resultaten, 't zij de naastbijzijnde, 't zij de meer verafzijnde toekomst betreffende nader uit te weiden.

Vraagt men ons ten slotte af, was die Tentoonstelling nu geheel en al een voorbeeld, was er nu niet, dat anders en beter had kunnen en behooren te worden gedaan?

Geachte Vergadering, het Bestuur zal de eerste zijn die vraag toestemd te beantwoorden.

Zeker, ook wat dit betreft hebben wij door deze eerste Kol. Tentoonst. geleerd. Maar, niet waar? Daarom en daardoor zal van de Cur. Maatij. en haar Bestuur ook in dezen voortaan het devies zijn: *Excelsior, steeds hooger!*

Officieele Berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. aan J. PLAATE, maréchaussée der 1ste klasse bij de brigade maréchaussée in deze kolonie, tot herstel van gezondheid, eene maand binnenlandsch verlof verleend.

2°. aan den Heer E. DE CHALUS, lid van den Raad van Justitie op St. Martin N. G., om gezondheidsredenen, eervol ontslag als zoodanig verleend.

3°. Mejuffrouw L. MEIJER, met ingang van den 1n. Juli 1904, tijdelijk aangesteld tot vakonderwijzeres voor nuttige handwerken op de Wilhelminaschool alhier.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Elias Araujo, S. M. S. Brown, Elisabeth Correa, Antonio Daal, Pater A. H. Frie, M. J. de Goveia, Jozef Henriquez, Isidoro Maduro, Manuela Antonia de Matey, Emilio Reinhard, Ana Maria Rodriguez en G. Da Costa Gomez, en A. A. de Granville (aangeteekend).

Jammer!

't Was een niet geringe teleurstelling voor ons in *De Cur. Courant* de volgende bekendmaking te lezen:

„Als gevolg op de rapporten over regenverwekking, uitgebracht door de in deze kolonie daarvoor werkzaam geweest zijnde commissie, werd in Nederland het gevoelen ingewonnen van Dr. C. H. WIND, hoofddirecteur van het Koninklijk Nederlansch Meteorologisch Instituut te de Bilt, die tot de volgende conclusie, welke met het oog 't algemeen belang van het onderwerp hierbij wordt bekend gemaakt, is gekomen.

Het mag als vaststaande worden aangenomen, dat de argumenten voor de meening, dat in kunstmatig teweeggebrachte explosiën een middel kan worden gevonden om regen te verwekken, voor zoover zij plegen te worden ontleend aan kronieken en statistieken, den toets eener grondige kritiek niet kunnen doorstaan en dat ook de proeven, welke op dit gebied werden genomen, tot dusverre geen deugdelijke argumenten voor die meening hebben opgeleverd; zoodat daarmede de kans, dat het „regenschieten", hetwelk, gelijk bekend is, niet in wetenschappelijke overwegingen doch in een volksgeloof zijn oorsprong heeft gevonden, inderdaad een merkbare uitwerking op den regenval zou hebben, tamelijk gering wordt.

Beschouwt men de vraag van een natuurkundig-meteorologisch standpunt, dan moet worden erkend dat er ongetwijfeld toestanden in de atmosfeer voorkomen, waarbij plaatselijke vorming van wolken en wellicht van regen in de hand zoukunnen worden gewerkt, indien het mogelijk ware waterdeeltjes, stofpartikeltjes of electrische ladingen in groote hoeveelheid te verspreiden in zekere luchtlagen. Echter bestaat er weinig uitzicht op het vinden van een methode om dit hulpmiddel op zoodanige schaal toe te passen, dat daarvan een eenigszins aanmerkelijk gevolg zou mogen worden verwacht.

Ook echter indien dit laatste anders ware, zou er van toepassing van zulke methodes in het geval van het eiland Curaçao zeer waarschijnlijk weinig heil te verwachten zijn. Immers de toestanden der atmosfeer bovenbedoeld, zijn zoodanige, waarbij een luchtlaag meer dan verzadigd is van waterdamp, doch de druppelvorming daarin achterwege blijft door gebrek aan condensatiekernen.

Nu moet de geringe regenval op Curaçao waarschijnlijk daaraan worden toegeschreven, dat de bijna in alle maanden van het jaar heerschende oostnoordoostelijke winden, welke reeds, als uit den N. O. passaat voortgekomen, betrekkelijk droge lucht meevoeren onder vochtverlies over een barrière van eilanden met aanmerkelijke bodemverheffing zijn heengestreken en daarna boven de Caraibische zee een neerwaartsche beweging maken, welke de temperatuur der meegevoerde lucht nog doet stijgen en de betrekkelijke vochtigheid tegelijk verminderen.

Daarbij komt de temperatuurverhooging, welke deze lucht ondervindt door de uitstraling van den betrekkelijk sterk verwarmden bodem van het eiland zelf en welke zich ook openbaart in het oplossen veelal van de wolken, welke nog werden meegevoerd. Alles maakt, dat als regel de op het eiland aankomende lucht in stede van oververzadigd, verre van verzadigd is aan waterdamp.

In zulke lucht regen te verwekken moet, ook indien de meest krachtige hulpmiddelen ten dienste mochten staan, physisch wel zoo goed als onmogelijk, worden geacht.

Ook deze beschouwingen leiden dus tot de gevolgtrekking, dat proefnemingen omtrent het verwekken van regen in het eiland Curaçao geen gunstig terrein zullen vinden.

Ten slotte mag niet onvermeld blijven, ofschoon wellicht voor velen overbodig, dat genoemde Directeur schrijft, dat „het, waar het regenwater voor het eiland Curaçao buitengewoon schaarsch blijkt te zijn en wel schijnt te moeten blijven, zaak zal zijn het zoo *zorgvuldig mogelijk te vergaren, na te sporen* en in het *oog te houden* en dat een nauwkeurig overzicht van den regenval, in het bijzonder ook van de distributie daarvan over de verschillende deelen van het eiland een bijzondere waarde zou bezitten, omdat het nieuwe en zuivere gezichtspunten zou opleveren, niet alleen voor overweging van de meest doelmatige wijze van gebruik van den bodem in de verschillende deelen van het gebied, maar ook voor het aanleggen van werken tot verzameling en verdeeling van het opgevangen water.

Als een gewichtige stap om tot dat doel te geraken, noemt voornoemde directeur het op doelmatige wijze verdeelen van meerdere regenmeters over het eiland, waartoe door het gouvernement dan ook reeds maatregelen zijn genomen."

Ongetwijfeld zal het rapport der heeren SNIJDERS en SELHORST ook wel gepubliceerd worden, opdat het voor en tegen kunne overwogen worden en beslist of deze wijze van regenverwekking zoo zeer aangeraden door de ingenieurs HAVELAAR en VAN KOL, krachtens dit ingekomen antwoord nu voor goed moet worden opgegeven.

Welkom.

Hedenmorgen zijn met de *Prins Willem IV* aangekomen de heer FAUEL en Mr. WOLF. Beiden hartelijk welkom, in 't bijzonder de heer FAUEL, op wiens komst reeds zoo lang met ongeduld gewacht en van wiens optreden zooveel heil verhoopt wordt.

Wij wenschen hem veel succès en dat hij met pleizier hier moge arbeiden.

Ziekenhuis.

Op Aruba heeft zich onder eerevoorzitterschap van den Gezaghebber een commissie gevormd om gelden in te zamelen en pogingen te doen tot de oprichting van een hospitaal op dat eiland. Op Aruba is reeds door de ingezetenen een bedrag bijeengebracht „maar tot verwezenlijking van het doel is nog veel geldelijke steun noodig." De commissie doet daarom een beroep op de bekende liefdadigheid van Curaçao. De penningmeester B. E. v. D. VEEN ZEPPENFELDT vertoeft dezer dagen juist op ons eiland, zoodat het al heel gemakkelijk zal wezen hem onze giften ter hand te stellen.

C. S. S. V.

De Curaçaosche Scherpschutters-Vereeniging zal binnenkort groote manoeuvres houden en buiten de stad op een andere plantage een geheelen dag bivakeeren.

Tegenstroom.

De stroom schijnt weer bijzonder krachtig te wezen; de paketschoener *Gouverneur Van Heerdt* kwam gisterenavond binnen, zoodat eerst hedenmiddag de reis naar Bonaire kon ondernomen worden.

Onze Kabel.

In het belang van het publiek, handelslieden zoowel als particulieren, zouden wij de Directie beleefdelijk willen verzoeken voortaan in een of ander blad bekend te maken, wanneer de kabel gestoord en hersteld is, en bij stoornis ook de wijze aan te willen geven hoe, en den datum, waarop de verzending der telegrammen maar het eerstvolgend aangesloten station zal plaats hebben.

Post.

Aan huurders van loketten wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 3e kwartaal 1904 vóór den 10n. Juli a. s. moeten worden voldaan.

Over lokketten, waarvan de huur op dien datum nog nog niet is betaald, zal ten behoeve van anderen worden beschikt.

Buitenland.

DE OORLOG.

Voor de toeschouwers gaat de beweging voor Port Arthur al zeer langzaam vooruit, maar misschien daarom juist des te zekerder. De vloot is, volgens een officieel telegram aan den Czaar, uitgevaren den 23sten Juni, en wel zonder ongevallen, voor zoover was op te maken uit de seinen van Kaap Liao Tchan. Deze russische vloot bestaat uit 6 pantserschepers, 5 kruisers en 10 torpedobooten. De japansche telt 9 groote schepen, waarvan 4 gepantserd, maar daarenboven 22 torpedobooten. In volle zee raakten beide slaags. Afloop nog onbekend. Deze uitvaart schijnt een verrassing geweest te zijn voor Japan. Het oorlogsplan moest ten deele worden gewijzigd. De vloot van Vladivostock kan eerst over eenige weken zee kiezen.

Op het land staan beide legers ook tegenover elkander. Japan rukt stelselmatig vooruit, maar kan niet zoo snel werken als het wel wilde, omdat eenige transportschepen met ammunitie in handen der vijanden zijn gevallen. Uit de verschillende, somtijds tegenstrijdige berichten, moet men echter opmaken, dat de oorlogskans nog altijd ten voordeele van Japan is. Als de regen nog maar wat uitblijft. Twee dagen heeft het reeds gestort, doch gelukkig bleef het weer een week droog. Het japansche leger is reeds op de delta—vormige punt van Mantchurije, waarop Port-Arthur ligt, genaderd, zoodat de legers telkens een kleiner operatie-veld ter beschikking hebben.

FRANKRIJK.

De burgemeester van Marseille, de heer Flassières is niet herkozen; hierover woedend schrijft hij:

„Het volk weet, dat het verraden is......Het kent de schurkachtige en ploertige ambtenaren, die zijn vijanden zijn en het eischt hun hoofd. Op een of anderen fraaien dag zal het zich van hen meester maken en hen doen boeten voor hun lange reeks misdrijven. Het zal hun met gloeiende tangen de nagels en de tanden uittrekken, evenals van wilde beesten, die men onschadelijk moet maken. Vervolgens zal het hun misdadige hoofden op een piek steken en daarmede door de stad loopen, terwijl een bordpapier bij wijze van halsboord het volgende zal te lezen geven: „Zoo sterven de beulen, de vijanden des volks en de verraders der Republiek!"

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1904.	Marcb.	Carcas	Zulia	Philad.	Marcb.	Caraas
Vertrekt van NEW-YORK	Mei 21	Mei 28	Juni 4	Juni 11	Juni 18	Juni 25
Komt aan te SAN JUAN		Juni 2		16		30
Vertrekt van „		3		17		Juli 1
Doet CURAÇAO aan		5		19		3
Komt aan te LA GUAIRA	28	6	11	20	25	4
Vertrekt van „	30	8	13	22	27	6
Komt aan te PTO. CABELLO		9		23		7
Vertrekt van „		10		24		8
Komt aan te CURAÇAO	31	11	14	25	28	9
Vertrekt van „	Juni 6	12	20	26	Juli 4	10
Doet LA GUAIRA aan		13		27		11
„ SAN JUAN „		15		29		13
Komt aan te NEW-YORK	13	20	27	Juli 4	11	18

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Marac.	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Mei 31	Juni 6	Juni 14	Juni 20	Juni 28	Juli 4
Komt aan te MARACAIBO	Juni 1	7	15	21	29	5
Vertrekt van „	4	10	18	24	Juli 2	8
Komt aan te CURAÇAO	5	11	19	25	3	9

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.